ПЕРШАМАЙСКАЕ СВЯТА У МЕНСКУ

МАГУТНАСЦЮ І НЕПЕРАМОЖНАЙ СІЛАЙ ВЕЯЛА АД ПЕРШАМАЙСКІХ КАЛОН

Пераліўы аркестраў паплылі над горадам. Ад Пярэспы да Ляхаўкі, ад Камароўкі да Серабранкі горад напоўніўся шумам, непадобным на шум звычайнага будзённага жыцця, загуў мядзянымі галасамі труб і маладымі бадзёрымі песнямі. Свята адчувалася на кожным кроку.

Ля карпусоў завода імя Варашылава збіраецца калона дэманстрантаў. Завод убран зеленню і шырачэзнымі палотнішчамі лозунгаў. Над калонай развеваюцца чырвоныя сцягі. Партрэты Сталіна і Варашылава. Кідаюцца з картонных размаляваных шчытоў у вочы словы і лічбы вытворчага росту і перамог.

Людзі ў святочных лепшых адзеннях. Моладзь запявае песні. Заліваюцца галасы гармоніка.

— Зважай, — гучыць каманда кіраўніка калоны.

— Шагам марш...

З аркестрам рухаецца калона, упрыгожаная, яркая, па такіх-жа ўпрыгожаных і яркіх вуліцах. Кірунак—на Парк культуры і адпачынку, да месца парада і дэманстрацыі...

***

У горадзе—урачыстасць і ажыўленне. Кожная вуліца, кожны квартал, кожны дом тоне ў чырвані, зззяе плакатамі і лозунгамі. Пераліваецца на сонцы першамайскае ўрачыстае ўбранне. Крочаць калоны і над калонамі гараць рознаколерныя літары баявых слоў.

«Няхай жыве 1 мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл міжнароднага пролетарыята».

У калонах — старыя рабочыя ідуць побач з моладдзю — сынамі і ўнукамі. Старыкам ёсць што ўспомніць. Гэта свята, напоўненае радасцю перамог сацыялістычнай будоўлі, напамінае ім малюнкі з адышоўшага мінулага, калі яны маглі яшчэ толькі марыць пра сёненшнія дні.

За Менскам у лесе маленькімі групамі, расставіўшы пасты ад магчымага паліцэйскага візіту спраўлялі рэвалюцыйныя рабочыя першыя маёўкі. І хоць невялікая была колькасць удзельнікаў маёвак, але ў прамовах і імкненнях ужо адчувалася нарастаючая рэвалюцыйная бура, нарадзіўшая потым сёнешні вольны 1 май у вольнай сацыялістычнай краіне.

Тыя дні засталіся як успаміны гераічнага падполля рыхтаваўшага Окцябр.

***

Удоўж Барысаўскай шашы роўнымі шарэнгамі выстраены чырвонаармейскія часці.

У Парк культуры і адпачынку ўліваюцца новыя і новыя струмені дэманстрантаў. Парк напаўняецца дзесяткамі тысяч людзей.

Насупроць уваходу ў парк красуецца чырванню мастацкі ўпрыгожаная трыбуна. Над трыбунай—вялікі партрэт Леніна і далей—партрэты Сталіна і Варашылава.

У 11 гадзін на трыбуне з'яўляюцца т.т. **ГІКАЛО, ГАЛАДЗЕД, ЧАРВЯКОЎ, УБАРЭВІЧ** і іншыя члены ЦК партыі і ўрада БССР. Маладыя чырвонаармейцы рыхтуюцца да прыняцця чырвонай прысягі. Тав. **Галадзед** чытае тэкст прысягі і тысячы маладых галасоў паўтараюць за ім словы.

Па сканчэнні прысягі камандуючы войскамі БВА т. Убарэвіч аб'язджае чырвонаармейскія часці. Ён вітае чырвонаармейцаў з прыняццем прысягі і з 1 мая. Яму адказваюць магутным тысячагалосым «ура». Гукі «Інтэрнацыянала» разліваюцца над калонамі.

Гучныя залпы гармат абвяшчаюць пачатак парада. Першымі рухаюцца пяхотныя часці. Узвод за ўзводам, рота за ротай роўнымі шарэнгамі маладыя і моцныя ўрачыстым маршам праходзяць чырвонаармейцы міма трыбуны. **Магутнасцю і непераможнай сілай вее ад гэтых згуртаваных баявых калон.**

Вочы мімаволі прыкоўваюцца да лозунга, які пылае чырванню недалёка ад трыбуны. І яшчэ больш зразумелымі і блізкімі становяцца словы Сталіна:

«Мы стаім за мір і адстойваем справу міру. Але мы не баімся пагроз і гатовы адказаць ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны».

Пад стройны гул аркестраў імчыцца чырвоная конніца. Грыміць па бруку артылерыя. З трыбуны нясуцца словы прывітання.

— Няхай жыве Чырвоная армія — аплот мірнай палітыкі совецкай улады, зоркі часавы совецкіх граніц...

Чырвоная армія яшчэ раз паказвае сваю неперамажную магутнасць і гатоўнасць па першаму загаду наркома выступіць на абарону мірнай будоўлі сацыялістычнай бацькаўшчыны.

***

У Парку культуры і адпачынку калоны дэманстрантаў любуюцца парадам Чырвонай арміі. За калонамі таксама людна і шумна. Тысячы людзей, апранутых па святочнаму з вясёлымі радаснымі тварамі прагульваюцца па парку.

Адчуваецца ўсюды ўзняты бадзёры настрой. Чуваць музыка. Групы моладзі жартуюць і шумяць.

Раптам, як па камандзе, галовы ўсіх падымаюцца ўверх. Па шарэнгах дэманстрантаў і па ўсяму парку праносіцца вестка:

— Самалёты... Эскадрыльі...

Гудзенне самалётаў становіцца выразней. У баявым парадку выстраеныя прыгожымі трохкутнікамі на сінім фоне неба вымалёўваецца стая сталёвых птушак. Яны ляцяць нізка і можна разглядзець яркія чырвоныя зоркі на крыллях. Самалёты робяць круг над паркам і знікаюць у такім-жа стройным парадку — моцныя, прыгожыя і недасяжныя.

Хутка зноў у вышыні рассыпаецца гудзенне. Першы самалёт замаруджвае хуткасць. І тады ў людзей, наглядаючых за самалётам вырываецца крык захаплення:

— Глядзіце.. Глядзіце...

Ад самалёта адлучаецца чорная маленькая кропка. Яна куляецца і праз момант над ёй распыхваецца белым полымем парашут. Дзесяткі нецярплівых гледачоў бягуць па парку да поля, над якімі зніжаецца парашутыст.

З другіх самалётаў таксама падаюць чорныя кропкі і хутка над полем апускаецца паветраны дэсант парашутыстаў. Белыя агенькі парашутаў адносяцца ветрам. Парашутысты махаюць рукамі дэманстрантам. І на зямлі іх ужо сустракаюць цэлыя натоўпы. Кожнаму хочацца сваімі вачамі ўбачыць смельчака, сышоўшага з самалёта такім незвычайным шляхам.

***

Парад скончан. Міма трыбуны ідуць першыя калоны дэманстрацыі працоўных Менска. У першых шарэнгах—чырвонасцяжнікі, чырвонагвардзейцы, чырвоныя партызаны. Ідзе старая бальшэвіцкая гвардыя, на сваіх плячах пранёсшая гераічныя окцябрскія заваяванні. Іх вітаюць першамайскімі лозунгамі з трыбуны і доўга незмаўкаючае «ура» гучыць у адказ.

Потым праходзяць калоны перадавых менскіх прадпрыемстваў: чыгуначнікі, варашылаўцы, металісты, швэйнікі, дрэваапрацоўшчыкі. Кожная калона афармлена пасвойму, арыгінальна. Друкары нясуць дзесяткі ўпрыгожаных партрэтаў Сталіна.

А далей — мільгаюць сонечныя зайчыкі па тварах людзей. Гэта літары лозунга, зробленыя з люстэрак, адбіваюць сонца. Мадэлі машын. Безліч дыяграм, плакатаў, лозунгаў. Як пярэстая сонечная рака, плыве дэманстрацыя.

Сярод дэманстрантаў — замежныя рабочыя. Радаснымі ўсмешкамі агорнуты іх твары.

Там, за мяжой — другі парадак і па другому праходзіць першамайская дэманстрацыя. Можа ў гэту гадзіну на вуліцах Берліна, Вены і Парыжа, у сотнях гарадоў капіталістычных краін растуць барыкады. Градам каменняў, класавай нянавісцю, гатоўнасцю перамагчы адказваюць пролетарыі на кулі фашыстаў і паліцэйскіх.

А тут — дэманстрацыя адданасці партыі, магутнага адзінства і ўпэўненасці ў будучыню...

Да позняга вечара горад жыў яшчэ падзеямі прайшоўшага дня. У гутарках на вуліцах і на вечарах не знікалі ўражанні ад парада, дэманстрацыі, самалётаў, паветранага дэсанта. Свята заканчвалася, але заставалася бадзёрая зарадка ісці, перамагаць і надалей.